

RIOM: antschatta dalla stad culturala tar Origen

Dar duple veta alla vischnanca

G.N.S. Cun l'avertura da plessas exposiziuns a Riom è la stad culturala digl Origen Festival Cultural lantschada. Igl intent dallas exposiziuns è da dar alla vischnanca duple veta. Tranter oter dattigl aint igl decurs dalla stad er en teater agl liber.

Aint igl frataimp vo igl Origen Festival Cultural gio ainten la sia 14avla staschung. Siva digl 2005 ò l'organisaziun da cultura e cunzont igl intendant da chella, Giovanni Netzer, retschet ena rotscha premis cantunals e naziunals. Er chest onn vign Origen undro cun en premi fitg ancunaschaint, igl premi «Wakker». Chel surdat la Protecziun dalla patria siva digl 1972. Da figurar tranter igls purtaders da chel premi naziunal è en veir privilegi, en maletg vers la publicitad ed ena conferma d'esser sen la dretga veia culturala ed architectonica. La Nova Fundaziun Origen, fundada igl 2006 ò ademplia an plessas raschungs igls criteris per retschever igl premi «Wakker» 2018. Surdo vign chel igls 18 d'avost a Riom an en act festiv.

Quatter bietgs cun ena lunga istorgia

Giovanni Netzer ò er survagnia chel premi naziunal cun veir igls bietgs veids a Riom scu ena custevladad, ena raritad ed er ena schanza pigl avigneir. An pe da construeir novs objects nizegia el igls existents scu li d'acziun e da produenziun. Giovanni Netzer vei Riom betg angal scu vischnanca muntagnarda, betg angal scu culissa per sies festival, mabagn vei el er l'activaziun intenziunada dallas resursas existentas aint igl li. En bung exaimpel persiva è gist las exposiziuns da chesta stad tgi on li an ples bietgs da Riom, tots bietgs cun ena lunga istorgia ed objects cun ena pulita tradiziun. Chegl è la «Villa Carisch», la «Clavadeira», la scola viglia e la tga patriziana «Frisch» anmez vischnanca.

Igl plaz da vischnanca duess veiver

A caschung digl act d'avertura dalla stad culturala da sonda a Riom ò Giovanni Netzer detg, tgi igl plaz da vischnanca duess esser veiv e daventar en li d'antop per vigl e gioven, per indigens e giasts e per tots ameis dalla cultura. Igl plaz da vischnanca seia en veir «bischu» e dasper la baselgia da son Lurintg seia cunzont la tgesa «Frisch» en bietg tgi croda an igl betg angal perveia dalla sia grandezza, mabagn er perveia dall'architectura singulara. Igl intendant digl Origen Festival

Per chesta stad ò la scola viglia a Riom retschet en vistgia singular.

Cultural è er cuntaint tgi la Nova Fundaziun Origen ò gia la pussebladad da cumprar chel bietg anmez Riom.

Andrizzadas cun blier cor

Per chesta stad ins ò er la pussebladad da pernottar ainten en pèr tgombras da chel bietg. Ellas èn simplas, singularas ed indrizzadas cun blier cor. Igl umans dallas tgombras èn unics. Martin Leuthold ò tscharnia per chels teila la pi fegna e decoro chels cun motivs tgi el ò via ainten las tgombras. La steiva noua tgi Michael Zürcher, igl schef dalla gastronomia d'Origen, serva en bung ansolver è ena bellezza, en salv fitg tgod ed ena stanza noua tg'ins sa catta dalunga scu da tgesa. Er la vinoteca ainten en schler è sa tgapescha en li tgi igl taimp passa an mintga casspert cun esser an buna cumpagneia davant en bung got.

Aint igl bietg da scola vign luvro

Cun esser la Russia ed igl premi «Wakker» igl feil cotschen dalla stad da cultura digl pi grond festival cultural digl Grischnun, ò la fatscheda dalla scola viglia a Riom retschet en

nov vistgia. En vistgia plagn expressiun, da fermas calours e fitg agen. Aint igl bietg da scola, cò vign luvro e cusia. Cò ò Lucia Netzer-Peduzzi piglia cuagl sies atelier «Pöss» da nov dimora aint igl ampren plang dalla scola viglia anmez vischnanca. Ossa on tot igls visitaders digl Origen Festival Cultural ed er oters la caschung da vurdar allas cusunzas ed allas donnas tgi s'occupeschon cun la langa-nursa sur igl givi. Els veian tge tgi sa lascha far cun tge urden da letg da qualitad, cun teila da ponn e cun l'anga-nursa. Aint igl plangtera è da vaseir an miniatura tge tgi sa lasschess tot far or da Riom er schi tot resta bagn angal scu model.

Schi Charles fiss betg ia an ghera

La «Villa Carisch» è sainz'oter igl bietg igl pi feudal tgi Origen ò a Riom. L'exposiziun tgi ò sonda gia l'avertura è deditgeida allas visiuns da Charles Laurent Carisch, igl davos beadi da Lurintg Carisch. Durant l'amprema ghera mundiala è el svania e mai ple turno a Riom. Giovanni Netzer mossa tge visiuns tgi igl bagnant Charles Laurent Carisch vess gia a Riom, igl li uriund dad el a da sies tat.

Las bunas olmas digl Atelier Pöss. (da san.) Margrit D'Alessandro, Marioschla Steier, Moscha luorno-Collet, Franzisca Maffei-Collet, Fränzi Brazerol e Clara Calisto.